

TREINTRANSPORTEN UIT AUSCHWITZ

boven op de wagons zat. De eerste dag werd het de heren echter te koud en daarna hebben ze plaats genomen in hun verwarmde wagon.

Vijf dagen en vijf nachten hebben wij in de trein doorgebracht en ik heb toen aan den lijve ondervonden wat een acute psychose is. Het draaide je, je kon niet links, je kon niet rechts. Je kunt het je ook wel voorstellen dat iedereen wild werd. Er kwam geen eten en er kwam geen drinken. Op de spoorwegemplacements hebben wij de machinisten van de treinen gesmeekt, ons een beetje condenswater te geven. Velen waren laf en gaven niets, maar enkelen die minder laf waren, gaven wat water. Maar dat lauwe vocht verfriste je niet. Het had een verschrikkelijk vieze smaak. Toch werd er gevochten om een slok. En als ik nu een hond op straat zie met zijn tong uit zijn bek, dan moet ik er altijd aan denken dat ik ook zo gestaan heb, want als het sneeuwde, stak je je tong uit, opdat er maar een paar vlokjes in je mond zouden komen. Je stond met je mond open en het is opmerkelijk, als dan de sneeuw in dikke vlokken dwarrelde, hoe weinig vlokken er in je mond kwamen.

Nu en dan werd toegestaan dat er één of twee mensen uit de wagon gingen om sneeuw te halen. Dat gevecht om een hap sneeuw! Wie kan zich voorstellen dat je nog om sneeuw moet vechten!

Deze tocht heeft tenslotte wel heel erg op mij ingewerkt. Op een nacht heb ik niet veel meer geweten, maar de volgende morgen zei Löffler, een Duitse Jood, een tandtechniker, tegen mij dat hij die nacht mijn leven had gered. Alles is mogelijk. Ik weet alleen dat ik het gevoel had, dat ik alsmaar moest lopen, van het ene eind van de wagon naar het andere, dat ik er niet door kon komen en dat ik een brug op moest, maar dat ik er niet op kon komen, dat overal de weg versperd was en dat ik verschrikkelijk moe was.

Ik had namelijk pech dat ik niet tegen een wand stond, zodat ik niet kon leunen en als ik wou zitten, moest ik gehurkt op mijn knieën zitten en als je dan even niet zat, dan ging die hele zaak weer in beweging. Stond je niet op tijd op, dan werd je gewoon vertrapt door al die mensen.

Wij waren erg blij als er iemand vertrapt was, want dan ging het een-twee-drie-hoepla uit de wagon en hadden wij weer wat meer ruimte. En zo waren wij ook blij als er iemand doodgevroren was.¹

De trein die Cohen vervoerde, kwam in Mauthausen aan.

Sebil Minco, lid van de Geuzengroep, die als Joods politiek gevangene naar Auschwitz was gestuurd en daar, omdat hij politiek gevangene was, niet mocht worden vergast, werd uit Gross-Rosen getransporteerd in een trein die gedeeltelijk uit kolenwagons, gedeeltelijk uit veewagons bestond – ook hier werden in elke wagon honderdtwintig man gepropt. ‘De laatste twintig’, schrijft Minco (hij kwam met ongeveer twintig

¹ ‘Verslag van mededelingen van E. A. Cohen’, XII, p. 14–15.